

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat: onderzoek 'Da's zo gefietst'

Dinsdag 3 september 2024

Samenvatting eindresultaten – Onderzoek 'Da's zo gefietst'

- Is fietsen een onderdeel van de Nederlandse cultuur?
- Wat is de houding van Nederlanders ten opzichte van de auto of fiets pakken voor korte ritten?
- Hoe kunnen Nederlands gestimuleerd worden om vaker de fiets te pakken voor korte ritten?

*Algemeen**

Ongeveer driekwart van de Nederlanders is in het bezit van een 'gewone' fiets.

- 40% bezit van een elektrische fiets.
- 13% mountainbikes.
- 12% wielrenfietsen.
- Enkelen bezitten ook een vouwfiets, (elektrische) bakfiets, of fatbike.
 - Inwoners uit Amsterdam, Den Haag en Rotterdam zijn vaker in het bezit van elektrische fatbikes, bakfietsen en vouwfietsen dan de rest van Nederland.

Ongeveer 8 op de 10 Nederlanders is in het bezit van een autorijbewijs en heeft beschikking over een eigen auto.

- 12% gedeelde auto.
- 2% deelauto.***
- 4% heeft wel een autorijbewijs, maar geen beschikking tot een (deel)auto.
 - Mannen hebben vaker beschikking tot een eigen auto of deelauto dan vrouwen.

Fietsen als cultuur

Fietsen wordt door 95% gezien als een onderdeel van de Nederlandse cultuur.

- Fietsen wordt vaker als onderdeel gezien van de Nederlandse cultuur dan molens (91%) en het lunchen met brood (76%).

93% is van mening dat fietsen bij de Nederlandse opvoeding hoort.

- 78% van de Nederlanders is dan ook trots dat Nederland bekend staat als fietsland.

9 op de 10 Nederlanders zien Nederland als hét fietsland van Europa.

- Andere landen die genoemd worden, zijn Denemarken (2%), Frankrijk (2%), Duitsland (2%) en België (1%).

Ongeveer 6 op de 10 Nederlanders vindt het belangrijk dat Nederland gekenmerkt wordt als het fietsland van de wereld.

- 80% vindt dat andere landen iets kunnen leren van Nederland op het gebied van fietsen.
- 24% vindt echter dat Nederland steeds minder een fietsland is.
 - 18-49-jarigen vinden Nederland steeds minder een fietsland dan 50+'ers.
 - Mannen vinden Nederland steeds minder een fietsland dan vrouwen.

*Korte ritten (<7.5km)****

Nederlanders overschatten enigszins hoe lang een korte rit van 7.5 kilometer duurt.

- Volgens Nederlands zelf duurt een rit van 7.5 kilometer...
 - ...met de gewone fiets: 29,9 minuten.
 - ...met de elektrische fiets: 19,5 minuten.
 - ...met de auto: 10,4 minuten.

- 11,2 min. 18-34-jarigen denken dat je langer over een korte rit doet.
- Mensen uit Amsterdam, Den Haag en Rotterdam denken vaker dat een korte autorit langer duurt (16.5 minuten) dan de rest van Nederland.

Nederlanders schatten in dat zo'n 52% voor korte ritten gebruikmaakt van de auto.

Verder schatten ze in dat zo'n...

- 32% van de Nederlanders de fiets pakt voor korte ritten.
- 18% van de Nederlanders de fiets pakt voor korte ritten.
- Ook wordt er ingeschat dat als Nederlanders de auto voor een korte rit pakken, dat dat meestal is voor:
 - boodschappen (60%)
 - kinderen wegbrengen (58%)
 - visite/vrienden bezoeken (56%)
- Daarnaast wordt er ingeschat dat als Nederlanders de fiets voor een korte rit pakken, dat dat meestal is voor:
 - Sporttraining (41%)
 - Hobby (37%)
- Als laatst wordt er ingeschat dat als Nederlanders overig vervoer gebruiken voor een korte rit, dat dat meestal is voor:
 - Werk (21%)
 - Onderwijs/cursus (26%)
- 18-34-jarigen denken vaker dat Nederlanders een ander vervoersmiddel kiezen voor een korte ritten dan de fiets of de auto, terwijl 34+'ers denken dat de auto vaker gebruikt wordt.
- Mannen denken vaker dan vrouwen dat Nederlanders de auto pakken.
- Mensen uit Amsterdam, Den Haag en Rotterdam denken vaker dat mensen overige vervoersmiddelen gebruiken.

Associaties vervoer voor korte ritten

De meest genoemde associaties voor autogebruik voor korte ritten zijn:

- 57% lui.
- 36% luxueus.
- 30% normaal.

De minst genoemde associaties voor autogebruik voor korte ritten zijn:

- 3% doorzetten.
- 3% voorbeeldrol geven.
- Dezelfde associaties worden gegeven bij autogebruik voor korte ritten naar het werk.
- 18-34-jarigen noemen de auto pakken voor een korte rit naar werk vaker 'succesvol' dan 35+'ers.
- Mannen noemen de auto pakken voor een korte rit naar werk vaker 'slim' en 'teken van doorzettingsvermogen', terwijl vrouwen dit vaker dan mannen 'lui' noemen.
- Mensen uit Amsterdam, Den Haag en Rotterdam zien de auto voor een korte rit naar werk vaker als gezond of duurzaam dan de rest van Nederland.

De meest genoemde associaties voor fietsgebruik voor korte ritten zijn:

- 64% gezond.
- 44% duurzaam.
- 31% normaal.

De minst genoemde associaties voor fietsgebruik voor korte ritten zijn:

- 2% luxueus.
- 1% lui.
- Dezelfde associaties worden gegeven bij fietsgebruik voor korte ritten naar het werk.
- 50+'ers noemen de fiets voor een korte rit naar werk vaker 'gezond' dan Nederlanders jonger dan 50 jaar.
- Vrouwen noemen de fiets pakken voor een korte rit naar werk vaker als 'gezond' en 'geven van een voorbeeldrol' dan mannen.

Reactie op informatie

Een kwart van de Nederlanders is negatief verrast over het feit dat de auto vanaf een afstand van 3,7 kilometer het populairste vervoersmiddel is. 60% is hier niet verrast over.

Een aantal reacties uit de open antwoorden van mensen die negatief verrast zijn:

- "Beetje belachelijk, want dit is echt heel goed te fietsen. Als het regent kun je een keer de auto pakken, maar als het goed weer is, is het gezond en lekker om buiten te fietsen, en duurzaam, goedkoper en soms net zo snel."
- "Erger dan ik dacht"
- "Er wordt te gemakkelijk de auto gepakt. Er wordt niet nagedacht over milieu, natuur en gezondheid."
- "Ik had dit niet verwacht. Wat zijn de mensen verwend en simpel en een slecht voorbeeld voor hun kinderen. Ik ben echt teleurgesteld in mensen."
- "Ik dacht dat het beduidend minder zou zijn voor een fietsland"
- "Nederland als fietsland verbaast mij dit"
- "Niet verwacht en vraag mij af of het sneller is"
- "Ik dacht dat ze bij 3,7 km zouden gaan lopen"
- "Voor zulke kleine ritjes de auto pakken lijkt me overbodig"
- "Ik ben misschien een beetje ouderwets en ik vind dit soort afstanden prima te fietsen. Zeker in stedelijk gebied ben je dan vaak nog sneller. Daarnaast is de auto vervuilend en niet nodig voor korte afstanden."
- "Percentage is hoog voor mensen die dichtbij hun werk wonen. Ik had dan meer fietsers verwacht"

Een aantal reacties uit de open antwoorden van mensen die niet verrast zijn:

- “Ik zie dat om mij heen”
 - “De benzine is nog niet duur genoeg en mensen zijn verwend”
 - “Het verrast me niet, maar ik verbaas me er altijd zo over dat men zo veel de auto pakt”
 - “Mensen kiezen over het algemeen voor gemak”
 - “Ik ben niet verrast. Mensen zijn moe, gestresst en willen zo lang mogelijk rust. Het is geen luiheid, mensen zijn moe van werk en privé. Er is te weinig rust en ruimte om de fiets te pakken.”
 - “Zit in ons systeem gebakken en er wordt vaak niet bij nagedacht”
 - “Ze kiezen voor het gemak, terwijl de rit vaak langer duurt.”
 - “Ik vermoedde wel dat het zo hoog was. Hoewel ik stiekem de hoop had dat het minder was. Maar de Nederlander wordt steeds luier.”
- Toch is ook 12% positief verrast over deze informatie: deze mensen hadden het nóg slechter verwacht.
 - 18-49-jarigen zijn positief verrast, meer dan Nederlanders boven de 50 jaar.
 - Mannen zijn vaker positief verrast, meer dan vrouwen.
 - 66% vrouwen zijn niet verrast door deze informatie.
 - Amsterdam Den Haag Rotterdam vaker negatief verrast dan Noord en Zuiden van het land.
 - 7 op de 10 herkent in zijn/haar omgeving dat mensen voor een korte rit vaak de auto pakken.
 - Gemak, snelheid en comfort zijn de meest genoemde factoren dat mensen (waarschijnlijk) de auto pakken.

Fietsen stimuleren

De fiets pakken voor korte ritten kan volgens Nederlanders via verschillende manieren gestimuleerd worden. Volgens...

- 44% door het aanleggen van meer veilige fietspaden en -routes, ook 's avonds.
- 44% door een beloning aanbieden voor fietsen, zoals een fietsplan.
- 37% door meer mogelijkheden aan te bieden voor veilig stallen, op werk en thuis.
- 50+'ers vinden dit een betere oplossing dan jongeren van 18-34 jaar.

De fysieke gezondheid is/zou voor 66% een belangrijke reden zijn om de fiets te pakken voor korte ritten. En daarmee ook de belangrijkste reden.

- Het financiële aspect zou voor 37% een reden zijn om de fiets te pakken.
 - Parkeergelegenheid (28%) is ook een goede reden.
 - Andere redenen zijn files vermijden (26%), minder CO2-uitstoot (25%), Flexibiliteit (22%) en verbeteren van de eigen gemoedstoestand (19%).
- 35% van de 18-34-jarigen zou de fiets vaker pakken om files te vermijden dan 50+'ers (20%).
 - 50+'ers (75%) vinden de fysieke gezondheid een belangrijkere reden om de fiets te pakken dan 18-34 jarigen (60%).
 - Vrouwen zouden vaker de fiets pakken vanwege betere parkeergelegenheid.
 - Mensen uit Amsterdam, Den Haag en Rotterdam zouden vaker gaan fietsen om files te vermijden dan inwoners uit de rest van Nederland.

*Dit onderzoek is uitgevoerd onder Nederlanders vanaf 18 jaar die in het bezit zijn van een fiets én in het bezit zijn van een rijbewijs.

** Een gedeelde auto is een auto van ouders, huisgenoten of vrienden die men tot zijn beschikking heeft. Een deelauto is een auto die je kan gebruiken door deze te reserveren via een verhuurbedrijf (o.a. Greenwheels).

*** Met een korte rit bedoelen we in dit onderzoek een rit korter dan 7,5 kilometer.